

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně **J. B.**, zast. Mgr. Jiřím Urbánkem, advokátem se sídlem AK v Praze 2, Na Kozačce 7, PSČ 120 00, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Wonkova 1142, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. ledna 2012, zn. 949/DS/2012-3-MA, t a k t o :

- I. **Žaloba s e o d m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobkyni s e v r a c í soudní poplatek 1.000,--Kč prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný zamítl napadeným rozhodnutím ze dne 24. ledna 2012, zn. 949/DS/2012-3-MA, jako opožděné odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, kterým bylo žalobkyni nařízeno podle § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, odstranění 20 kusů vysázených dřevin, včetně dřevěných kolíků na p. p. č. 75/1 v kat. území Karlov u Roškopova, nacházejících se cca 1,7 m od břehu podél silnice III. třídy a sloupu el. vedení, a to z důvodů, že tvoří pevnou překážku na komunikaci vedoucí i po části uvedeného pozemku (na účelové komunikaci na par. č. 593/1, 534/15 a 75/1). Žalobkyně je napadla včas podanou žalobou, kterou odůvodnila následujícím způsobem.

Předně namítala, že v dané věci nemohla nastat fikce doručení, neboť předmětné rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, jí nebylo doručováno v souladu s § 23 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Nebyla poučena ani o právních důsledcích uvedených v § 24 odst. 1 správního řádu, ani nebyla vyzvána, aby si uloženou písemnost vyzvedla ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena. Místo toho byl vyzván její zmocněnec, aby „si písemnost vyzvedl ve lhůtě 15ti dnů. Toto potvrdila i Česká pošta, a.s., jejímž prostřednictvím byla zásilka doručována.“

Žalobkyně pokračovala, že ze strany České pošty, a.s., byla informována o tom, že písemnost si má vyzvednout do 15ti dnů, což prostřednictvím svého zmocněnce udělala, když si rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka vyzvedla dne 19. 12. 2011, tj. nejbližší pracovní den po sobotě, na kterou 15. den vycházel. Vzhledem k tomu ani nepostupovala dle § 24 odst. 2 správního řádu, protože si písemnost vyzvedla ve lhůtě, která byla stanovena v poučení, tedy ve lhůtě 15ti dnů. Z toho zároveň dovozovala, že její odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, bylo včasné.

Poté žalobkyně uvedla pod celkem čtyřmi body věcné námitky ohledně předmětné účelové komunikace, jež podrobně rozebrala. Těmi se však již krajský soud nemohl zabývat s ohledem na to, že žaloba byla odmítnuta pro nevyčerpání řádného opravného prostředku žalobkyní proti rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, žalobkyní (viz dále).

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 30. 4. 2012. Uvedl v něm mimo jiné následující:

„Žalovaný uvádí, že jestliže žalobkyně poukazuje na údajné porušení § 23 správního řádu, kdy naznačuje pochybení v tom, že bylo rozhodnutí ve věci doručováno jejímu zmocněnci, pak je nutné shledat onu námitku jako účelovou a neoprávněnou.

Pokud je uváděno, že „Žalobkyně nejenže nebyla poučena o právních důsledcích uvedených v § 24 odst. 1, ale nebyla ani vyzvána, aby si uloženou písemnost vyzvedla ve lhůtě 10 dnů. Místo toho byl pan Michal Bartoš, zmocněnec žalobkyně, vyzván, aby si písemnost vyzvedl ve lhůtě 15ti dnů.“ Toto tvrzení lze sice označit za pravdivé, ale současně manipulativní a zavádějící. Je k němu totiž nutno doplnit, že žalobkyně udělila procesní plnou moc pro celé správní řízení zmocněnci a tomu tak byly doručovány písemnosti ve správním řízení. Nebyl tedy důvod poučovat a vyzývat žalobkyni ve shora uvedeném smyslu, když zcela postačovalo poučení jejího zmocněnce jakožto adresáta a toto bylo prokazatelně učiněno. Žalobkyně nyní ani nerozvádí, proč by měla být zásilka doručována přímo jí a nikoli jejímu zmocněnci, nicméně pokud by snad poukazovala na ust. § 34 odst. 2) správního řádu, pak je nutné upozornit, že žalované nebyla prvostupňovým rozhodnutím uložena nezastupitelná povinnost, tj. nejednalo se o situaci, kdy má žalobkyně „...něco v řízení osobně vykonat,...“ a

tedy nebyly naplněny předpoklady pro aplikaci tohoto ustanovení. Jestliže byla totiž žalobkyní rozhodnutím uložena povinnost odstranit pevné překážky z pozemní komunikace, jedná se o zastupitelné plnění, které nemusí vykonat sama žalobkyně, ale takovéto odstranění může provést kterákoliv třetí osoba – např. zmocněnec žalobkyně.

Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 1 As 100/2008 (www.nssoud.cz) uvádí: „*Ustanovení § 33 a § 34 jako celek upravují obecně vztah mezi zástupcem a zastoupeným, přičemž rozlišují jednotlivé typy a formy zastoupení, jakož i jeho obsah a rozsah. Typické pro tento vztah je, že zástupce jedná sice jménem zastoupeného, avšak důsledky jeho úkonů, které pro zastoupeného činí, plynou vždy zastoupenému. Zástupce tak svými úkony vyvolává vznik práv či povinností zastoupenému. Protože je to právě zástupce, který má hájit práva zastoupeného ve správním řízení, normuje [správní řád](#) zásadu, že i písemnosti, které jsou zastoupenému určeny, jsou doručovány výhradně jeho zástupci a pouze takové doručení má účinky založení běhu lhůt pro účely řízení. Tato zásada je prolomena výjimkou, uvozenou v odst. 2, která stanoví, že zastoupenému (tedy účastníkovi řízení) se doručí takové písemnosti, které jej povolávají v daném řízení něco osobně vykonat. Musí se jednat tedy o písemnost, již správní orgán vyžaduje osobní účast zastoupeného v řízení proto, aby byl smysl či obsah řízení naplněn. Je skutečností, že správní orgán se musí i v takovém případě pohybovat v rámci zákonem mu stanoveným; může totiž požadovat osobní konání zastoupeného v řízení jen tehdy, připouští-li takové jeho oprávnění zákon sám. Typickým takovým úkonem je provedení [výslechu účastníka](#) v řízení; jeho osobní výpověď nemůže totiž poskytnout nikdo jiný, nežli on sám. I takový zákonný požadavek „nutnosti osobní účasti“ je však třeba vykládat tak, že správní orgán může příslušnou osobu předvolat pouze a jen tehdy, jestliže je osobní účast předvolané osoby nutná pro dosažení cíle řízení, tedy pro zjištění skutkového stavu, na němž je konečný výsledek řízení zbudován. V souzeném případě žalovaný doručoval rozhodnutí, kterým byla žalobci uložena [sankce za přestupek](#). Jednalo se již o rozhodnutí ve věci samé, kterým řízení končil, nepotřeboval tedy již osobní součinnost žalobce a proto správně doručoval napadené rozhodnutí pouze jeho zástupci.*“

Dále, pokud je namítáno, že k naplnění ust. § 24 správního řádu nedošlo ani v případě doručování zásilky zmocněnci žalobkyně s poukazem na to, že zásilka byla fakticky uložena na poště 15 dní, nemůže tato skutečnost znamenat porušení onoho ustanovení. Jak je uvedeno v přípisě České pošty, s.p. zn. ČP/77702/2012/P VČ/1 ze dne 25. 04. 2012, které je přílohou tohoto vyjádření a které bylo vyžádáno správním orgánem prvního stupně v důsledku zpochybňování správnosti postupu ze strany žalobkyně: „*V případě neúspěšného pokusu o doručení je adresát o uložení zásilky informován vložení tiskopisu Výzva do domovní schránky. Stejným způsobem je v případě neúspěšného pokusu o doručení předávána Výzva a Poučení, oddělená od zásilky.*“ Česká pošta, s.p. tedy jednoznačně uvedla, že vložila do schránky zmocněnce žalobkyně i poučení, které je standardně součástí obálek jimiž správní orgány doručují písemnosti a které obsahuje právě všechny předepsané náležitosti uvedené v ust. § 24 správního řádu – viz příloha, kde je jednoznačně uvedeno: „*Tato zásilka obsahuje písemnost, jejíž doručování se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. Ve vlastním zájmu proto věnujte pozornost tomuto poučení. Jestliže si adresát zásilku nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, písemnost se považuje za doručitou posledním dnem této lhůty.*“ Zmocněnec žalobkyně byl tedy vyrozuměn jak o úložní době, tak o důsledcích ve smyslu ust. § 23 odst. 5) správního řádu, jakož i o všech dalších okolnostech, které vyžaduje správní řád.

Výše popsanému zákonnému a správnému postupu pak není na překážku, pokud byla fakticky zásilka uložena na poště 15 dní. Desátým dnem totiž byly jednoznačně naplněny podmínky k tomu, aby nastala fikce doručení a pozdější faktické převzetí zásilky (ať již bylo učiněno kdekoli) nemohlo mít vliv na právní důsledky, které onen desátý den nastaly. Obdobně srov. situaci, kdy desátým dnem nastane fikce doručení, přičemž je zásilka vhozena do schránky a adresát se s ní seznámí až po této desetidenní lhůtě – za takovéto situace rovněž nemá faktické převzetí zásilky právní účinky ve vztahu k okamžiku doručení. Judikáty NSS sp. zn. 5 As 44/2007 (www.nssoud.cz): „*Fikce doručení je tedy spojena s marným uplynutím 10-ti denní lhůty. Pokud by chtěl účastník zvrátit účinky doručení fikcí, musí prokázat, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl uloženou písemnost vyzvednout bez svého zavinění.*“ a NSS sp. zn. 9 As 42/2010 (www.nssoud.cz): „*Zdejší soud dále konstatuje, že se v daném případě o odeprání spravedlnosti, jak namítá stěžovatel, jednat nemohlo. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že přestože se stěžovatel domníval, že zmeškal lhůtu k podání odvolání, měl tohoto řádného opravného prostředku využít a zároveň měl využít možnosti podat žádost o prominutí zmeškání úkonu, v níž měl svoji námitku nesprávného postupu při doručování uplatnit. Podle § 24 odst. 2 správního řádu totiž platí, že prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek u stanovení § 41 téhož zákona požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena, resp. o navrácení v předešlý stav. Podle § 41 odst. 1 a 2 citovaného zákona se navrácením v předešlý stav rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit. Požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu pak nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Stěžovatel tvrdí, že se o existenci předmětného rozhodnutí dozvěděl až dne 9. 11. 2009 a dne 18. 11. 2009 předmětné rozhodnutí obdržel. Toto rozhodnutí bylo podle správního spisu oznámeno stěžovateli prostřednictvím náhradního doručení dne 29. 12. 2008. Právní moc byla vyznačena na předmětném rozhodnutí s datem 14. 1. 2009, přičemž do tohoto data byl stěžovatel oprávněn podat proti němu odvolání. Z právě uvedeného vyplývá, že stěžovatel měl v daném případě poté, kdy se o existenci předmětného rozhodnutí dozvěděl, podat do 15 dnů odvolání spolu se žádostí o prominutí zmeškání úkonu. Z výše citovaného je zřejmé, že pokud by tak učinil, dostál by rovněž objektivní lhůtě pro využití této možnosti právní ochrany, neboť ta končila teprve až dnem 14. 1. 2010. Ve své žádosti měl stěžovatel jako důvod zmeškání podání odvolání uvést důvody, jež uplatnil v žalobě před krajským soudem, tj. nesprávný postup žalovaného při doručování, jehož důsledkem bylo, že se stěžovatel vůbec o správním řízení ani o předmětném rozhodnutí nedozvěděl. Za takové situace by správní orgán příslušný k projednání odvolání a žádosti o prominutí zmeškání úkonu byl povinen posoudit důvodnost žádosti a zabývat se tak rovněž otázkou namítaného nesprávného a nezákonného postupu při doručování předmětného rozhodnutí. Stěžovatel by v rámci tohoto řízení měl možnost prokázat, že si pro nepřítomnost z důvodu odstěhování se nemohl uloženou písemnost bez svého zavinění vyzvednout.*“ pouze potvrzují správnost takového postupu a současně zpochybňují tvrzení žalobkyně, že nepožádala o prominutí zmeškání úkonu, „...protože si písemnost vyzvedla ve lhůtě, která byla stanovena v poučení, tedy ve lhůtě 15ti dnů.“ Jak již bylo zmíněno, ono faktické převzetí, které nastalo po doručení fikcí nemůže mít právní důsledky na okamžik doručení zásilky, které nastalo fikcí. Jestliže byl navíc v dané věci zástupce

žalobkyně při podání odvolání výslovně vyrozuměn o tom, že takovéto odvolání bude posuzováno jako opožděné (viz obsah spisu žalovaného), bylo pouze na něm, aby se pokusil postupovat tak, jak nastínily shora uvedené judikáty a tedy požádal o prominutí zmeškání úkonu. Nestalo se tak. “

Vzhledem k uvedenému má žalovaný za prokázané, že k fikci doručení v daném případě došlo a proto rozhodoval o odvolání žalobkyně jako o odvolání opožděném.

S ohledem na to krajský soud předně zkoumal, zda má žalobkyně v dané věci právo na věcné projednání žaloby a zjistil, že tomu tak není. Žalobkyně totiž podala nepřípustnou žalobu ve smyslu § 68 písm.a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“). V něm se stanoví, že žaloba je nepřípustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. O takový případ však v dané věci nešlo. Ostatně i podle § 5 s.ř.s. je obecnou podmínkou ochrany práv před správním soudem vyčerpání řádných opravných prostředků, které zákon ve správním řízení připouští. Rozumí se tím přitom včasné vyčerpání řádných opravných prostředků. Tomuto požadavku ale žalobkyně neučinila zadost.

Ze správního spisu je zřejmé, že se žalobkyně nechala v řízení, jehož výsledkem bylo rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, zastupovat na základě plné moci ze dne 17. 3. 2010 svým synem M. B.. Proto také bylo toto rozhodnutí doručováno jemu, jako zmocněnci (viz §§ 33 a 34 správního řádu). Doručující pošta chtěla zmocněnci doručit rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, dne 2. 12. 2011. V tento den jej však v místě trvalého pobytu nezastihla, a protože nebylo možno tuto písemnost doručit jiným způsobem, uložila ji v provozovně poštovních služeb. Adresát – zmocněnec byl přitom vyzván, aby si uloženou písemnost vyzvedl, přičemž podle doručující pošty bylo do jeho schránky vhozeno i „Poučení“, které tvoří součást doručky. Že tomu tak skutečně bylo, má krajský soud za prokázané tím, že si jednak adresát doručované rozhodnutí dne 19. 12. 2011 na poště vyzvedl a dále tím, že ono poučení bylo z doručky odstřiženo, a to nepochybně proto, aby bylo do poštovní schránky zmocněnce vhozeno spolu s „Výzvou“ k vyzvednutí zásilky. Právě na tomto „Poučení“ je pak adresát seznámen s tím, že pokud si zásilku nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, tak že se písemnost považuje za doručenu posledním dnem této lhůty. Za tohoto stavu má krajský soud za prokázané, že při doručování rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, bylo postupováno v souladu se správním a poštovním řádem.

V § 24 odst. 1 správního řádu se stanoví, že jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne,

písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Jelikož předmětná písemnost byla podle doručky připravena k vyzvednutí dne 2. 12. 2011, bylo dnem jejího doručení pondělí 12. prosince 2011. Proto již od následujícího dne 13. prosince 2011 počala žalobkyni běžet lhůta pro podání řádného odvolání, přičemž její běh skončil v úterý dne 27. prosince 2011. Žalobkyně však podala odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, až podáním datovaným dnem 29. 12. 2011 a došlým Obecnímu úřadu Stará Paka dne 30. 12. 2011, tedy opožděně.

K žalobním námitkám ohledně doručování rozhodnutí Obecního úřadu Stará Paka ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. OUSP/304/SU/2009, č.j. OUSP/304/45/SU/2009, pak třeba uvést, že se žalobkyně mýlí, pokud orgánu veřejné správy vytýká, že jí nebylo rozhodnutí doručováno, že nebyla poučena o právních důsledcích uvedených v § 24 odst. 1 správního řádu či vyzvána, aby si uloženou písemnost vyzvedla ve lhůtě 10 dnů. Žádnou takovou povinnost totiž Obecní úřad Stará Paka při doručování předmětného rozhodnutí neměl, neboť byla v řízení zastoupena zmocněncem, který v něm vystupoval jejím jménem a z jeho úkonů vznikaly práva a povinnosti přímo jí. Zmocněnci přitom bylo rozhodnutí doručováno zákonným způsobem (viz výše), na čemž nemůže nic změnit ani námitka, že byl Českou poštou, a.s., vyzván k tomu, aby si zásilku vyzvedl ve lhůtě 15 dnů. To je totiž docela možné, ale na věci samé to nemůže nic změnit. Tato výzva k vyzvednutí písemnosti dle § 23 odst. 4 správního řádu, kterou vkládá doručovatel do poštovní schránky, totiž není součástí obálky, kterou používá správní orgán při doručování rozhodnutí, nýbrž je to tiskopis pošty, který dává adresátovi informaci o tom, jak dlouho se u ní bude zásilka nacházet, nic více. Pro stanovení okamžiku doručení písemnosti ale význam nemá.

Bylo tak možno uzavřít, že žalobkyně, respektive její zmocněnec, nebyl bdělý k ochraně práv zastupované žalobkyně, přičemž nevyužil ani právní možnosti zvrátit důsledky doručení rozhodnutí dle § 24 odst. 2 správního řádu. Za tohoto stavu ale nebyl ze strany žalobkyně věcný ani právní důvod dovolat se soudní ochrany, neboť nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem způsobuje nepřípustnost žaloby (§ 68 a/ s.ř.s.). Z této zákonné úpravy musel krajský soud vyjít.

Podle § 46 odst.1 písm.d) s.ř.s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh – žalobu (viz §§ 4 odst.1, písm.a/ a 32 s.ř.s.), jestliže návrh (žaloba) je podle tohoto zákona nepřípustný. Protože s.ř.s. v tomto směru jinak nestanoví, musel krajský soud žalobu podle § 46 odst.1 písm.d) s.ř.s. odmítnout.

Podle § 60 odst.3 s.ř.s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, protože žaloba byla odmítnuta.

O návrhu žalobkyně na odkladný účinek žaloby krajský soud nerozhodoval, neboť rozhodl přímo o žalobě. Vzhledem k tomu se stal jí zaplacený soudní poplatek za návrh na odkladný účinek žaloby přeplatkem. Proto bude žalobkyni podle výroku III. tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 1.000,--Kč z účtu krajského soudu

vrácen (viz § 10 odst. 1, druhá věta zákona ČNR č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění).

Obiter dictum pak krajský soud k věci uvádí, že mu neušlo, že žalobkyni bylo nařízeno odstranění těch dřevin, jejichž výsadba jí byla zároveň povolena Obecním úřadem Nová Paka (viz projektová dokumentace terénních úprav). Žalobkyně tak má dvě pravomocná rozhodnutí, vydaná jedním orgánem veřejné správy, jež jsou vnitřně protichůdná, a za tohoto stavu i nevykonatelná.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové. Pro tento případ by musel být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Hradci Králové dne 9. května 2012

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu